

[Ellen Poulsen.]

muligheder, formindsket vareomsætning og ikke mindst vanskelighederne for de arbejdere, der har været henvist til lediggang i stedet for dagligt arbejde og fortjeneste. I disse overvejelser er man især standset ved den økonomiske side af sagen, og det kan ikke nægtes, at man de fleste steder står stærkt tvivlende overfor, om de udgifter, der rundt om i provinshavnene må udredes til istjenesten, står i et rimeligt forhold til den isbryderhjælp, man får — eller rettere sagt ikke får.

Jeg kan i denne forbindelse nævne, at Odense havn i de sidste 30 år, fra 1926, kun to gange har modtaget assistance fra statens istjeneste, og at for den sidste 10 års periode er udgifterne til istjenesten for Odense havns vedkommende gjort op til ca. 300 000 kr. Heri er indbefattet udgifterne til isbrydning med den havneisbryder, som arbejder i Odense havn under de særlige forhold der med den lange kanal, men hvis arbejde ofte bliver illusorisk, fordi man ikke får den fornødne hjælp udefra; derimod er den isafgift, som anløbende skibe har betalt, ikke medregnet i denne sum. Man kan derfor ikke se, at disse store bidrag er rimelige, hvis de ikke modsvares af en ydelse, altså hjælp fra istjenesten. Mange steder i provinsen har man den opfattelse, at langt den overvejende del af istjenesten koncentrerer om Københavns havn, og der er derfor meget stor interesse for — ikke mindst på baggrund af den modtagne hjælp — at få en redegørelse for, hvor meget provinshavnene yder til istjenesten i sammenligning med det, Københavns havn yder.

Mit spørgsmål til den højtærede handelsminister lyder da:

Hvor meget betaler provinshavnene til isbrydningen i forhold til Københavns havn, og pålægges der skibe, som ankommer til Københavns Frihavn, nogen afgift til samme formål?

Ministeren for handel, industri og søfart (Lis Groes): Jeg vil gerne allerførst beklage, at det ærede medlem har måttet gentage motiveringen for sit spørgsmål til mig; jeg kom for sent på grund af et vigtigt møde.

Jeg tror, det er udmærket og praktisk, at der finder en undersøgelse af disse forhold sted. Jeg kan oplyse, at der betales to slags isafgifter; den ene påhviler skibene, den anden havnene, og disse afgifter opkræves i henhold til love af 1922 og 1925.

Skibsafgiften betales af alle skibe, såvel danske som fremmede, der anløber dansk havn, herunder også Frihavnen, i tiden mellem 15. december og 31. marts; undtaget er kun mindre skibe under 100 brutto registertons samt ikke-maskindrevne skibe. Skibsafgiften, der ved loven er fastsat til 10 øre pr. registerton netto, har i de senere år indbragt ca. 200 000 kr., i finansåret 1954—55 dog 230 000 kr., og af dette beløb er ca. halvdelen betalt af skibe, der anløber Københavns havn. Det var skibsafgiften.

Så er der havneafgiften; den er ved loven fastsat til 120 000 kr. årlig, og den fordeles på havnene for 5 år ad gangen i forhold til de varemængder, der i den foregående periode er tilført de enkelte havne. Ved fordelingen tages foruden til varemængder også hensyn til, om vedkommende havn selv har sørget for isbrydningsmateriel, og til, om der erfaringsmæssigt kan opstå isvanskeligheder i vedkommende havn. Af denne havneafgift betaler Københavns havn, herunder Frihavnen, 22 400 kr. årlig, de øvrige havne tilsammen 97 600 kr.

Af disse samlede isafgifter på 350 000 kr. hviler altså 135 000 kr. på Københavns havn, medens 215 000 kr. hviler på skibe til og varetølførsel til provinshavnene. Men ved bedømmelsen af disse tal må det tages i betragtning, at Københavns havn selv anvender betydelige beløb til isbrydning; i indværende vinter anslår havnen sine udgifter til $\frac{1}{4}$ mill. kr., og dertil kommer, at havnen i efteråret anvendte 400 000 kr. til ombygning af sin isbryder til oliefyring. En del af provinshavnene har også udgifter til isbrydning. Størrelsen af disse tal er mig ikke bekendt.

For nu at få det rette billede frem må man foruden at se på de isafgifter, havnene og skibene betaler, have en opgørelse over, hvad isbrydningen ialt har kostet. Den har andraget gennemsnitlig ca. 1 mill. kr. i de sidste fire vintre. Noget under $\frac{1}{6}$ heraf falder på istjenestens udgifter til isbrydning i Køben-